

Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec.
(Bible, Zjevení Janovo 22, 13)

SPOLEK
VERBUM ET MUSICA

a

náboženská obec Brno – Maloměřice
Církve československé husitské

pořádají

FILMOVÉ SETKÁNÍ NAD BIBLÍ

Tom Hooper

BÍDNÍCI

24. 5. 2022
v 16:30 hod.

sborový dům Betlém, Selská 53, Brno – Maloměřice

Pořad se koná za finanční podpory Statutárního města Brna

Mediální partner:

Vážení přátelé!

Muzikál je fenoménem dnešní doby. Mnozí jsou muzikálovým zpracováním různých námětů nadšení a jsou skalními příznivci tohoto druhu umění, na který nedají dopustit. Na druhé straně pomyslné barikády jsou ti, kteří muzikál nemusí a považují ho téměř za úpadkový žánr. Ať je to tak, či onak, po revoluci v roce 1989 k nám muzikál vtrhl nebývalou silou a je součástí nabídky kulturního spektra.

Asi každý z nás, minimálně u maturity, se setkal s románem Viktora Huga „Bídníci“. U nás známý v překladu Marie Majerové pod názvem „Ubožáci“. I tento román se stal předlohou pro muzikálové zpracování. Autory muzikálu jsou Claude-Michel Schönberg (hudba) a Alain Boublil (libreto). Dílo mělo premiéru v Palais des Sports roku 1980 v Paříži. Režie se ujal Robert Hossein. Jeho anglická přepracovaná verze, jejímž autorem je Herbert Kretzmer, měla premiéru o pět let později, tj. 8. října 1985, v Londýně. Muzikál se tam uvádí dodnes, a je tak nejdéle v kuse uváděným muzikálem na světě. V roce 1987 se odehrála premiéra na Broadwayi, kde „Bídníci“ získali tři ceny Tony za nejlepší muzikál, hudbu a libreto. „Bídníci“ se tak zařadili mezi světově nejznámější díla muzikálové tvorby. Mnozí z vás jste mohli toto dílo vidět v uvedení Městského divadla v Brně, kde byla po celou dobu jeho představení beznadějně vyprodána.

V roce 2012 bylo uvedeno do distribuční sítě filmové zpracování muzikálu ve hvězdném hereckém obsazení v režii Toma Hoopera. Převedení jakéhokoliv hudebního díla na filmové plátno je velmi ošidné, ba riskantní, což filmové provedení muzikálu „Bídníci“ jenom potvrzuje. Tvůrci filmu se totiž vydali obtížnou, a ne často používanou cestou. Kladli totiž důraz především na herecký projev, intimitu, na detail, což při jevištním uvedení muzikálu není dost možné. Ten, kdo je zvyklý z divadelních představení na plně znějící orchestr, na mohutná pěvecká čísla, může být tímto zpracováním zklamán. Naopak ten, kdo se nechá strhnout filmovým zpracováním, nahlédne do nitra jednotlivých postav, jejich citů i myšlenek. Některé písně jsou zazpívány doslova šeptem. Zpěv byl natáčen neobvyklou metodou, kdy zvuk byl místo předtáčení ve studiu zaznamenáván přímo na place v době natáčení, protože tvůrci věřili, že to film učiní věrohodnějším, skutečnějším a syrovým. Jednotlivým interpretům byl do sluchátka v uchu přenášen živě pouze doprovod klavíru.

Proč jsme v rámci cyklu „Filmové setkání nad Biblií“ sáhli k tomuto žánru? V návaznosti na cyklus „Setkávání nad Biblií“ se chceme zamyslet, zda i v tomto díle najdeme nosná témata, která vychází z křesťanských hodnot a tradice. Ukázat si, jaké výrazové, umělecké prostředky tvůrci filmu využili k vyjádření různých motivů. Jinými slovy, po projekci nás jako obvykle čeká určitá rozprava a diskuse.

Během odpoledne a podvečera bude ve sboru připravena stolová úprava s možností občerstvení.

Vratislav Jan Marša

Bídníci (Les Misérables)

Muzikál / Drama / Romantický / Historický

Velká Británie / USA, 2012, 157 min

Režie: Tom Hooper

Předloha: Victor Hugo (kniha)

Scénář: William Nicholson, Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg

Kamera: Danny Cohen

Hrají: Hugh Jackman, Russell Crowe, Anne Hathaway, Amanda Seyfried, Eddie Redmayne, Helena Bonham Carter, Sacha Baron Cohen, Samantha Barks, (více)

Produkce: Tim Bevan, Eric Fellner, Debra Hayward, Cameron Mackintosh

Střih: Melanie Ann Oliver, Chris Dickens

Zvuk: Andrew Stirk, John Warhurst, Simon Hayes, Andy Nelson, Mark Paterson

Scénografie: Eve Stewart

Masky: Emma Scott, Jane Walker, Karen Cohen, Rebecca Cole, Paul Gooch, Uxue Laguardia

Kostýmy: Paco Delgado

Ocenění: Zlatý glóbus, Cena BAFTA, Oscar

Děj:

Hlavním hrdinou muzikálu „Bídníci“, natočeného podle stejnojmenného románu Victora Huga, je Jean Valjean (Hugh Jackman), který je odsouzen na galeje za to, že ukradl kousek chleba. Po svém propuštění se z něj stává skutečný zločinec, který procitne ze způsobu, jak vedl dosavadní život, až když biskup zapře před policií jeho loupež. Valjean, zaskočený jeho velkodušností, se rozhodne změnit život a svou totožnost. Časem se stává váženým občanem a starostou městečka Vigau, a dokonce zde založí továrnu. Velitelem místní policie je však naneštěstí jmenován inspektor Javert (Russell Crowe), který má s Valjeanem z galejí nevyřízené účty. Zde se Valjean setkává se svobodnou matkou Fantinou, která je donucena z nedostatků příjmů pracovat jako prostitutka - na jejím propuštění z továrny má nepřímou vinu i Valjean. Její dcera Cosette musí zatím otročit u svých opatrovníků, manželů Thénardierových. Valjean slíbí Fantině, která umírá na tuberkulózu, že se o její dcerku postará. Vychová ji jako svou vlastní a z nebohé holčičky vyroste krásná mladá dáma. Není divu, že se do ní zamiluje mladičký student Marius, ke kterému hoří láskou také jeho chudá přítelkyně Eponina. V Paříži však vypuknou kruté boje a mnoho lidí je na barikádách zabito, včetně Eponiny, která z posledního dechu vyjeví Mariusovi svou lásku. Nakonec je zraněn i sám Marius, ale ten je však z místa nejkrvavějších bojů odtažen Valjeanem pařížskými kanály. Zde se setkává s Javertem, který po něm pátrá už od chvíle, kdy ho propustili. Dojde k potyčce, Valjean však svého soka nezabije. To Javerta morálně zlomí a ukončí svůj život skokem do Seiny. Marius se rychle zotavuje a brzy se uskuteční svatba. Valjean pro svoji minulost, aby novomanžele nekompromitoval, odchází do ústraní. Mauris se až následně dozví, kdo mu zachránil život. Vyhledá s Cosettou Valjeana, který však již umírá. Svým dětem dává své požehnání.

Zajímavosti:

- Autoři muzikálu pro filmové zpracování některé písně pozměnili, či napsali i nové.
- Socha slona na náměstí ve čtvrti St. Michelle doopravdy existovala, a to v letech 1813-1846. Byla postavena za vlády Napoleona, jehož původní záměr byl, že socha měla být z bronzu. Filmaři sochu zhotovili dle popisu Victora Huga z knihy "Bídníci". Socha byla známá jako "Bastilský slon".
- Natáčení filmu probíhalo Paříži, Portsmouthu, Winchesteru a ve studiích Pinewood v Británii, konkrétně ve zbrusu nové The Richard Attenborough Stage, které je s plochou 2 787 m² jedním z největších studií v Evropě a dokončeno bylo pouze několik týdnů před samotným natáčením.
- Colm Wilkinson, který se zde objevil v roli Biskupa, hrál roli Jeana Valjeana v 80. letech v Londýně a poté na Broadwayi, přičemž za roli získal několik ocenění. Zaspíval si také na 10letém výročním koncertu "Les Miserables" v roce 1995 a 25letém výročním koncertu v roce 2010. Roli Éponine pak ztvárnila jeho muzikálová kolegyně Samantha Barks, která v původním vystoupení na West Endu také v době uvedení filmu působila, a to přímo v roli Éponine.

- Anne Hathaway si kvůli roli ostříhala své vlasy a musela za velice krátkou dobu zhubnout deset kilogramů, aby její ztvárnění role chudé dívky působilo autentičtěji. Ostříhané vlasy pak byly použity ve scéně, kdy je její postava prodává.
- Hudbu k filmu nahrál v Londýně sedmdesátičlenný orchestr.
- Při natáčení písně „I Dreamed a Dream“

dokázala Anne Hathaway rozplakat téměř celý štáb. K slzám dokázala přesvědčit i porotu během castingu.